

ΥΔΡΟΒΙΟΤΟΠΟΙ ΚΑΙ ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ (του Παναγιώτη Μάνδαλου)

Στις μέρες μας πολύς λόγος γίνεται για τους **υδροβιότοπους** που υπάρχουν στην περιοχή μας. Βέβαια η ανθρώπινη **παρεμβατικότητα** μείωσε κατά πολύ την έκταση των υδροβιότοπων και πολλές φορές όχι αδικαιολόγητα, με διάφορες δικαιολογίες που αφορούσαν κυρίως την δημόσια υγεία. Ο ορισμός υδροβιότοπος, σύμφωνα με το άρθρο 1(1) της συνθήκης *Ramsar*, ορίζονται οι εκτάσεις που καλύπτονται από τεχνητά ή φυσικά τρεχούμενα ή στάσιμα γλυκά, αλμυρά ή υφάλμυρα νερά, που κατακλύζουν εκτάσεις σε μόνιμη ή εποχική βάση καθώς και εκτάσεων με θαλασσινό νερό, το βάθος του οποίου δεν υπερβαίνει τα 6 μέτρα κατά την άμπωτη.

Η «**Σύμβαση για τους υδροβιότοπους διεθνούς σημασίας ή συνθήκη Ramsar**», υπογράφηκε στην μικρή ομώνυμη πόλη του Ιράν, στις ακτές της Κασπίας θάλασσας, στις 2 Φεβρουαρίου του 1972 και επικυρώθηκε από το Ελληνικό Κοινοβούλιο περίπου τέσσερα χρόνια μετά στις 21 Δεκεμβρίου του 1975. Έτσι από το 1997 η ημέρα αυτή (2 Φεβρουαρίου) γιορτάζεται σαν παγκόσμια ημέρα υδροβιοτόπων.

Στη χώρα μας υπάρχουν πολλοί υδροβιότοποι με την περιοχή της Μακεδονίας και Θράκης να έχουν ένα σημαντικό κομμάτι που προστατεύεται από την συνθήκη αυτή.

Οι περιοχές αυτές είναι:

- 1) Δέλτα του Έβρου
- 2) Λίμνη Βιστονίδα
- 3) Δέλτα Νέστου

- 4) Λίμνη Κερκίνης
- 5) Λίμνες Κορώνεια και Βόλβη
- 6) Δέλτα Αξιού-Αλιάκμονα
- 7) Λίμνη Μικρή Πρέσπα
- 8) Λιμνοθάλασσα Μεσολογγίου
- 9) Αμβρακικός Κόλπος
- 10) Λίμνη Ισμαρίδα
- 11) Λιμνοθάλασσα Κοτύχι και Δάσος Στροφυλιάς.

Υπάρχουν διάφοροι τρόποι **ταξινόμησης** των υγροτόπων σε τύπους, π.χ. ανάλογα με τη ρέουσα ή στάσιμη φύση των νερών, την αλατότητα του νερού, τη γειτνίασή τους με θάλασσα, το υπόστρωμά τους, με το αν είναι φυσικοί ή τεχνητοί κλπ.

Οι υδροβιότοποι μπορούν να κατηγοριοποιηθούν **ανάλογα με την προέλευση** και την κατάσταση των νερών που αποτελούνται κατηγορίες σε: λιμνοθάλασσες, έλη, λίμνες, δέλτα ποταμών, εκβολές ποταμών, ποταμοί, τεχνητές λίμνες.

Οι υδροβιότοποι είχαν για πολλά χρόνια **παρεξηγηθεί** γιατί ήταν εστίες κουνουπιών και διαδόσεως ως εκ τούτου διαφόρων μολυσματικών ασθενειών, ελονοσίας, λεπτοσπύρας, φιλαρίωσης, κλπ.

Βέβαια αυτό ήταν αλήθεια μιας και με την **αποξήρανση** τους και την αποτελεσματική και δραματική μείωση των εκτάσεων τους μπόρεσε και αντιμετωπίστηκαν ασθένειες όπως η ελονοσία, η φιλαρίαση κλπ.

Αυτό όμως, είχε **αντίκτυπο** στην φύση αφού η μείωση τους προκάλεσε τον μη εμπλουτισμό του υδροφόρου ορίζοντα που συνάμα με την υπεράντληση για τις ανάγκες του σύγχρονου ανθρώπου όπως αγροτική δραστηριότητα και χρήση από τις πόλεις για πόσιμο νερό, λειτούργησε στην αποξήρανση πολλών πηγαδιών και γεωτρήσεων καθώς και την εξάντληση πολλών φυσικών πηγών καθώς και την μείωση της ροής πολλών ποταμών.

Η **σπουδαιότητα** όμως των υδροβιοτόπων δεν σταματάει εδώ. Η μεγάλη τους σημασία στην διατήρηση της βιοποικιλότητας στον

πλανήτη μας, είναι ο άλλος μεγάλος ρόλος που παίζουν. Σε κάθε υδροβιότοπο ανθίζει ένα μεγάλο πλήθος από ζωή. Υδροβία φυτά, ψάρια και πουλιά πολλά από αυτά σπάνια ή αποδημητικά, αλλά και ζώα βρίσκουν καταφύγιο και τροφή σε αυτούς τους τόπους.

Έτσι συνδράμουν και στην διατήρηση των ειδών όπως ερωδιοί, πελαργοί, πάπιες χήνες, άλλα αποδημητικά πουλιά και γεράκια.

Επίσης στους υδροβιότοπους υπάρχουν πολλά **σπάνια και αποδημητικά πουλιά** που βρίσκουν καταφύγιο.

Στις μέρες μας άρχισαν να χρησιμοποιούνται και ως τουριστικοί προορισμοί οπότε επιτέλους η συμβίωση ανθρώπου με την φύση δίνει και μια άλλη μορφή στον άνθρωπο δείχνοντας ότι αν σέβεσαι την φύση και δεν επεμβαίνει καταστροφικά ενάντια της μπορεί να φανεί και οικονομικά εκμεταλλεύσιμη.

Η **τουριστική βέβαια παρέμβαση** πρέπει να γίνεται με όλον τον σεβασμό προς το περιβάλλον και την φύση καθώς και προς τους κατοίκους των υδροβιοτόπων.

Παναγιώτης Μάνδαλος

Πηγή/φωτό: Econews